

Η περίφραξη των κοινοτικών γαιών και η σταδιακή καταστροφή της φεουδαρχικής κοινωνίας υπήρξε μια πολύ βίαιη διαδικασία –διαρκώς επαναλαμβανόμενη έκτοτε· καταστατική συνθήκη αλλά και αποτέλεσμα της καπιταλιστικής σχέσης– με φόντο τη συγκρότηση του προλεταριάτου που προοριζόταν για ξεζούμισμα στις μανιφατούρες και τα εργοστάσια των κεφαλαιοκρατών. Η λεγόμενη πρωταρχική συσσώρευση, ως σύνολο μεθοδικών κρατικών πρακτικών, στόχευσε στον ριζικό μετασχηματισμό τόσο των όρων παραγωγής όσο και αυτών της κοινωνικής αναπαραγωγής συνολικά: με λίγα λόγια, στην περίφραξη της κοινωνικής υποκειμενικότητας.

Διόλου τυχαία, το θεσμικό οπλοστάσιο που χρησιμοποιήθηκε ήταν ευρύτατο, περιλαμβάνοντας σιματηρούς νόμους ενάντια στην αλητεία αλλά και κινήγι, εξίσου σιματηρό, «μαγισσών». Όσον αφορά το δεύτερο, ο στόχος δεν ήταν άλλος από την απαλλοτρίωση της συλλογικής –κυρίως γυναικείας– γνώσης γύρω από το σώμα και τις ασθένειές του: η αναπαραγωγή του πιο πολύτιμου στον καπιταλισμό εμπορεύματος, της εργασιακής δύναμης, βρέθηκε, πιο άμεσα από ποτέ, υπό την κρατική επιτήρηση. Η μάχη, όμως, δεν είχε κριθεί!

Πράγματι, τι συνέβη όταν οι «απελευθερωμένοι» από τα δεσμά της φεουδαρχικής κοινότητας πρόην ανεξάρτητοι παραγωγοί σριμώχθηκαν στις παρακουπόλεις των αναδυόμενων, τότε, μητροπόλεων για να εκμισθώσουν την εργασιακή τους δύναμη; Πώς αντέδρασαν στην επιχειρούμενη αλλαγή ιατρικού υποδείγματος, στην αντικατάσταση, δηλαδή, της κοινοτικής γνώσης, που παρέμενε ακόμη ζωντανή στη δημόσια σφαίρα, από την επιθετική ματιά του «επαγγελματία γιατρού», που προώθησε το νεωτερικό, καπιταλιστικό κράτος ως μέσο βιοπολιτικού ελέγχου του (συλλογικού) παραγωγικού σώματος;

Μέσα από ντοκουμέντα της εποχής ξεδιπλώνουμε πιυχές του πολύπλευρου αγώνα της υπό διαμόρφωσης εργατικής τάξης ενάντια όχι μόνο στον υποχρεωτικό εμβολιασμό αλλά και σε όλα όσα αυτός συνεπαγόταν. Πράγματι, στη ρίζα του αγώνα ενάντια στην εξαναγκαστική ιατρική πρακτική, βρίσκεται ένας αγώνας ενάντια στην επέκταση της παρεμβατικότητας της κρατικής εξουσίας στην καρδιά της αυτονομίας του ατόμου, στο ίδιο το σώμα ως habeas corpus της· η ανάδειξη του σώματος ως τόπου ταξικής διαμάχης και ως αντικειμένου πολιτικής διεκδίκησης.

Οι σημαντικοί αγώνες της βικτωριανής εποχής όχι μόνο υπήρξαν επιτυχείς ως προς τον πρωταρχικό στόχο τους, στέλνοντας στον κάλαθο των αχρήστων τον νόμο για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό, αλλά ταυτόχρονα εξέφρασαν μια εργατική κουλτούρα αντίστασης και πολιτικής ανυπακοής. Έτσι συνέβαλλαν τόσο στη συγκρότηση όσο και στην πολιτικοποίηση (μέρους) της εργατικής τάξης, κόντρα στο ρεύμα της προόδου.

ΤΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΟ ΣΩΜΑ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΑΧΗΣ

στιγμές αγώνα ενάντια στον υποχρεωτικό εμβολιασμό
στη βικτωριανή Αγγλία τον 19ο αιώνα

Bodily Matters

Παρουσίαση και σχολιασμός του ομώνυμου
βιβλίου της N. Durbach

συνέλευση ενάντια στη
βιοεξουσία & την κλεισούρα